

Szakmai beszámoló

A projekt címe: Kis ízelítő a Kelet-Felvidék magyar kincseiből

2024. május 10-14.

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2023/1-000258

Pályázó szervezet adatai: OM azonosító: 031610

Egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium

1.1. Előkészítő szakasz

Iskolánk, az egri Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium sikeresen pályázott a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett Határtalanul! program tanulmányi kirándulás hetedikeseknek pályázaton. A pályázat keretében **2024. május 10. és május 14.** között az iskola 7.c osztálya részt vett egy **öt napos** (4 éjszakás) felvidéki kiránduláson **Szlovákiába**.

1.2. Részletes tájékoztató, tartalmi felkészítés a résztvevő diákok részére:

A tanulmányi kirándulás **célja** a magyar történelmi múlt emlékeinek felkeresése, a középkori Magyar Királyság utód államában a magyar történelem emlékeinek felfedezése a Felvidéken. A határainkon túli magyarság, diákság életének megismerése, kapcsolatteremtés egy határainkon túli iskola tanulóival. A látogatás során megtekintjük a Felvidék legszebb látványosságait, megismerjük múltunk történelmi alakjait. Fontosnak éreztük, hogy a programban résztvevő diákok nyitottak legyenek a határon kívül élő magyarság történelme, kultúrája, mindennapi élete iránt.

2024.február 15-én tartottunk szülői értekezletet a Határtalanul program mibenlétéről, a projektben való részvétellel járó kötelezettségekről. Bemutatásra került az értekezleten a tervezett útvonal és a megvalósításra váró programok, a meglátogatandó nevezetességek, látványosságok.

A kirándulás első előkészítő órájára **2024.03.06.-án** megtartott osztályfőnöki órán került sor. Feketéné Kovács Ildikó osztályfőnök és történelem tanár bemutatta a trianoni békediktátum következményeként a történelmi Magyarország feldarabolását és a határokon túlra került magyar kisebbség jelenlegi létszámát, problémáit 1920-tól napjainkig. Részletesebben is kitért a Felvidéken élő magyarság helyzetére. Valamint ismertette a tanulmányi kirándulás részletes programját. Külön hangsúlyt fektetett a toleráns viselkedés alapszabályainak megismertetésére és arra, hogy a buszos utazás során milyen szabályokat kell betartaniuk a tanulóknak.

A további előkészítő foglalkozások időpontjai: 2024.03.27.; 2024.04.10.; 2024.04.24.; 2024.05.07.

Az előkészítő **osztályfőnöki órákon** a tanulók hat csapatot alkotva prezentációval készültek, amelyek a látnivalókra, a napokra lebontott programra vonatkoztak. Bemutatták a fontosabb helyszíneket, a hozzájuk kapcsolódó történelmi eseményeket, személyeket és helyi legendákat. Részletesen kitértek a magyar vonatkozású emlékhelyekre, városokra. Kiemelten mutatták be II.Rákóczi Ferenc életének kiemelkedő és a Felvidékhez köthető eseményeit a **2024.03.27.**-én ,születésének emléknapján tartott osztályfőnöki órán. Beszámoltak a Magas Tátra földrajzi jellegzetességeiről. Valamint állat és növényvilágáról.

Az egyik anyuka közreműködésével zászlót is varrtak a Határtalanul program logójával és iskolánk nevével. Útvonaltérkép is készült. Az útvonaltérképről, Rákóczi életéről és a fontosabb helyszínekről tablókat is készítettek, amelyeket az iskola fő folyosóján állítottunk ki. Majd quíz keretében a tanulók leellenőrizték újonnan szerzett ismereteiket, itt használtuk a Barangoló digitális tartalomtárat is.

2.1. Az utazás

Utaztató (busz):

Szebusz Eger Kft

45 fős busz

Autóbusz vezető:

Gácsi László

Megtett út: 974 km

**Kapcsolattartó az iskola részéről:
projektvezető**

Feketéné Kovács Ildikó osztályfőnök,

**Kapcsolattartó a Kárpáteurópa Út. Ir. részéről: Sárvári Krisztina és Dragon Tünde
Zsófia**

Kísérő pedagógus:

Bozsik Zoltán

Kísérő szülők: Buczkó Anett és Brokajné Birinyi Judit

Szállás: Várhosszúrét, Penzion Jozefina

**Külhoni csoporttal tervezett program helyszíne: Szádalmási Magyar Tannyelvű
Alapiskola és Óvoda**

2.2. „Kis ízelítő a Kelet-Felvidék magyar kincseiből” - A programok részletes ismertetése

1.nap: 2024.május 10.

Május 10.-én, pénteken reggel indultunk el Szlovákiába, ahol első állomásunk Fülek vára volt. Ott csatlakozott hozzánk Filicki Tibor bácsi, az idegenvezető, aki innentől kezdve végig velünk is maradt. Szinte kimeríthetetlen tudásával, humorával és fáradhatatlan beszélőképességével mindenkit lenyűgözött. Megismerkedtünk a vár történelmével és a történelmi kiállítás megtekintése közben elgondolkoztunk azon, hogy milyen is lehetett a 16.századi emberek élete a várban. Néhányan felöltötték a korabeli vitézek ruháit és rögtönzött „párbajt” is vívtak egymással.

Majd áhítattal megcsodáltuk a házastársi szeretet egyik legszebb emlékét az Andrassy Mauzóleumot, amely szecessziós stílusban épült, és valami csoda belülről. Mindenki megsimogatta a család kedvenc kiskutyájának életnagyságú szobrát is, hogy teljesüljön egy jókívánsága. Krasznahorka büszke várának látványa elkísért utunk további részén. Betléren álltunk még meg hosszabb időre, ahol az Andrassy család pazar vadászkastélyt építtetett. Az épület mögött nagy kiterjedésű angolpark van, amelyben egzotikus fák, bokrok, külhoni fenyők és több klasszicista, romantikus építmény mellett egy mesterséges vízesés is megtalálható.

Ezután már csak Várhosszúréten, a szálláson álltunk meg. Ott talákoztunk **Parditka Józseffel**, a felvidéki ismert turisztikai vállalkozóval, aki a környék kiemelkedő szálláshelyének, a Penzió Jozefinának a tulajdonosa, vezetője, valamint aki nemcsak a tudást és a hagyományt, hanem magyarságát is megőrizte. Nagyon kedvesen, segítőkészen fogadott bennünket. Mindent megtett, hogy az ételérzékenységben szenvedő diákoknak is megfelelő és finom étkezést biztosítson. A panzió 4-5-8 ágyas, zuhanyzós szobáiban kerültünk elszállásolásra. Egyszerű, de praktikus elrendezésűek voltak a szobák.

A meleg vacsorát a panzió éttermében egyszerre tudtuk elfogyasztani, ami külön nagy örömünkre szolgált. Az ételek finomak és bőségesek voltak. Az alapanyagok nagyrészt, mint kiderült Józsi bácsi magángazdaságából származnak. Vacsora után körbesétáltunk a magángazdaságban. A városi gyerekeként érdeklődve figyeltük a hagyományos, paraszti állattartásra jellemző állatokat. Láttunk csirkéket, pulykákat, kacsát. A békésen legelésző tehének mellett a fához kikötött hatalmas bikát is kíváncsisággal és félelemmel teljes tekintettel szemléltük. Érdekes ismeretekkel gazdagodtunk a helyszíne bejárás során azzal kapcsolatban, mivel etetik, hogyan fejik az állatokat. Megtudtuk, hogy a gazdaságban csak vegyszermentes, természetes tápanyagokkal etetik a jöszágokat.

HATÁRTALANUL!

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

A két hektárnyi területű kertben sportpálya, gyerek játszótér is volt. Lefekvés előtt nagy focicsatákat vívtak a fiúk a szállás melletti füves pályán. A lányok a röplabda pályán játszottak. A csendes elmélkedésre vágyók pedig felkapaszkodtak a közeli Buzgó forrás melletti Mária kegyhelyhez. A 19. században néhány falubeli kislány itt vélte a Szűzanyát a fák között lebegni. Nagyon szép természeti környezetben épült a kegyhely. Elmélkedésre, imádkozásra kiváló.

2.nap: 2024.május 11.

A kiadós reggeli után Késmárk felé vettük az irányt. A Szepesség egyik legfestőibb városában az Evangélikus fatemplomot csodálhattuk meg, amely a maga nemében egyedülálló ritkaságnak számít. Az akkori szabályok szerint a város határain kívül, kizárólag fából és természetesen torony, harang és szegek alkalmazása nélkül építették. A hagyomány szerint az építkezésben részt vettek svéd tengerészek, akik emléket is hagytak maguk után: a belső tér tetőszerkezete egy felborított hajóra hasonlít, és a kerek ablakok is hajóra emlékeztetnek. Az új evangélikus templomban, amelynek szokatlan vörös-zöld festése és a belső tér keleties tervezése miatt kinézete mecsethez vagy zsinagógához hasonló, megkoszorúztuk Thököly Imre kuruc fejedelem szarkofágját, amely a mauzóleumban látható. A Thököly-vár megtekintésével és történetének megismerésével zártuk késmárki sétánkat.

Délutáni első megállónk Lőcse volt. Városnézésre indultunk, melynek során felkerestük a Szent Jakab templomot, mely sokak szerint a történelmi Magyarország legszebb gótikus temploma. Főoltára Lőcsei Pál mester alkotása, ami a világ egyik legszebb és legnagyobb gótikus oltára. (A British múzeum is megakartta vásárolni.) Továbbiakban megnéztük még a főteret, a városházát és a Thurzó-házat. Végül felkapaszkodtunk a 634 m magasán, a környék fölé mintegy 200 méterrel magasodó mészkősziklára épült szepesi várhoz. Itt született Szapolyai János, magyar király.

3.nap: 2024.május 12.

Ismét fárasztó napnak néztünk elébe, hiszen a Magas-Tátrába indultunk barlangászni, túrázni. Sajnos a dobsinai jégbarlang még zárva volt. Így a Béla-barlangot Szlovákia leglátogatottabb barlangját kerestük fel. A barlang aknáin és kéményein keresztül 1200méteres magasságban keskeny vaslétrákon egyensúlyoztunk. Lenyűgözőek voltak a cseppkő-vízesések. Csodálatos muzsikát hallgattunk a zeneteremben. Sajnos a barlangban élő hét denevérfajból egyet se láttunk.

Aki Szlovákiába megy nem hagyhatja ki a Csorba-tavat sem, ami a legismertebb és a leglátogatottabb Tátrai tengerszem. A kb.2,5 km-es körséta alkalmat adott egy jó kis hógolyózásra is. Ótátrafüreden az Osztrák-Magyar Monarchia építészetének remekművét, a

Grand Hotel patinás épületét csodáltuk meg és megkóstoltuk a gazdag szén-dioxid tartalmú savanyúvizet. Állítólag nagyon hatékony a gyomorbántalmak és a hisztéria kezelésére.

4.nap: 2024.május 13.

Utunk Kassára vezetett ,ahol elsőként a Szent Erzsébet dómot csodálhattuk meg. Megnéztük és megkoszorúztuk II. Rákóczi Ferenc valamint édesanyja Zrínyi Ilona és gróf Bercsényi Miklós generális szarkofágját. Tovább menve a Lőcsei házát, a város legrégebbi gótikus épületét, a premontrei Szentháromság templom és rendházát tekintettük meg. Ott van eltemetve Báthori Zsófia fejedelemasszony és fia I.Rákóczi Ferenc. A Miklós börtön nevét a kassai hóhérról kapta. Megnéztük a Rodostói házat, mely emléket állít II Rákóczi Ferenc fejedelem törökországi házának, ahol száműzetésben élt 1720- 1735 között és meghalt. Csodálatos képi és zenei élményben részesültünk a kassai zenélő szökőkút jóvoltából.

Délután a Szádelői-völgyben, az UNESCO Világörökség részét képező sziklacsodákkal teli szurdokvölgyben kirándultunk. A kitartóbbak a Szádelői-fennsík karsztplatójára is felkapaszkodtak, ahonnan káprázatos kilátás nyílt a szurdokra.

5.nap:2024.május 14.   Közös program külhoni csoporttal

Az utolsó nap reggelén miután elfogyasztottuk reggelinket egy gyors pakolás és szobaellenőrzés után útra keltünk Szádalmásra, ahol meglátogattuk a magyar tannyelvű általános iskolát. Nagy szeretettel fogadtak minket. Körbevezettek az iskola épületében és a hozzátartozó ,szépen rendezett kerten és sportpályán. Beszélgettünk az ott tanuló magyar diákokkal és egy barátságos futball mérkőzést is játszottunk a jól felszerelt iskola tornatermében. Kedvesek, barátságosak voltak. Ajándékoztunk nekik egy Egri csillagok társasjátékot, iskolai írószereket, jegyzetfüzeteket és Eger nevezetességeit bemutató prospektusokat. Nagy örömmel fogadták. Olyan volt mintha már régóta ismernénk egymást. Tetszett nekünk, hogy kis létszámú (7-10fős) osztályokban tanulhatnak. Családias a légkör. A tanárok mindenkivel tudnak egyénileg foglalkozni.

Mindezek után újra buszra szálltunk és elindultunk Rozsnyóra. Neve a német Rosenauból származik, ami rózsaligetet jelent. Megtudtuk, hogy már a 13.századtól a lakosok fő foglalkozása az ezüstmányászat volt. II. Rákóczi Ferenc sokat tartózkodott itt, a szabadságharc alatt. Felkapaszkodtunk a főtéren álló 38 m magas reneszánsz kori Tűztorony tetejére, ahonnan csodálatos panoráma nyílt a környező hegyvonulatokra. Egy gyors bevásárlással a TESCO áruházban feltöltöttük kimerült étel-ital készletünket. Egy nagy tapsviharral megköszöntük Tibor bácsi kiváló munkáját és indultunk is haza.

Du.16 órára szerencsésen megérkeztünk Egerbe, ahol szüleink már nagy örömmel vártak mindenkit.

3. Élményeink- Értékelő szakasz

A május 15.-én megtartott osztályfőnöki órán gondolattérkép segítségével felidéztek az öt nap csomópontjait, az élményeket. Összegeztük a kirándulás során gyűjtött tapasztalatokat, értékeket. Összességében tanulóink mindennel megvoltak elégedve. Csodálatos tájakat láttak. Gazdag volt a kulturális program. Filiczki Tibor idegenvezető nagy szakmai tudásáról, rugalmasságáról, segítőkészségéről mindannyian elismerően nyilatkoztak. A házigazda Parditka József vendégszeretetét, szolgálatkészségét, a szállás otthonosságát és a bőséges, finom ellátást is nagyra értékelték a diákok. Többen utaltak rá, hogy családjukkal is visszatérnek majd a nagyon sok, jó túrázási és kulturális lehetőséget nyújtó helyszínekre. Megfogalmazták véleményüket a határon túli magyarság helyzetéről is. Sokan úgy vélték nagyon nehéz a helyzetük, hiszen kisebbségben élnek. Nem beszélhetnek mindig az anyanyelvükön. Majd a tanulók prezentációt készítettek a látottakról, amit az iskola tantestületének bemutatnak. A Nemzeti Összetartozás Napján meglátogatták a gimnázium osztályainak javát és a nemzeti összetartozás jegyében beszámoltak élményeikről.

Egy fotópályázatot is meghirdettünk a résztvevő tanulók körében. Három kategóriában lehetett a kirándulás során készített képekkel nevezni. Több tanuló is benevezett a versenyre. A fotókat egy három tagú zsűri bírálta el Fedics Miklós szakértő kollégám elnöklétével. Az eredményhirdetésre június 4-én került sor, a Nemzeti Összetartozás Napjának alkalmából. Az 1-3.helyezést elért legjobb képek megtekinthetőek voltak az osztályteremben és az iskola fő folyosóján elhelyezett táblán. A nyertes képek készítőit édességgel és ajándék tollal jutalmaztuk.

Az osztály tanulói kiállítást is készítettek a Nemzeti Összetartozás Napjának tiszteletére. A tanulók munkáját Bózsik Zoltán kolléga irányította.

A program részeként 2024.05.21.-én Budapestre utazott az osztály, ahol a Magyarország Háza szervezésében Dr. Gázsó Dániel a Közszolgálati egyetem munkatársa tartott rendhagyó órát a Külföldi kisebbségek címmel. A tanulók érdeklődve hallgatták a jól összeállított előadást. Az előadó és a történelem szakos osztályfőnök nagy örömeire hozzászólásaikkal és a kérdésekre adott helyes válaszokkal bizonyították történelmi tudásukat a határon túl élő magyarság sorsával kapcsolatosan. Az előadás végén kvíz kérdések segítségével mérhették tudásukat a kahoot programban.

HATÁRTALANUL!

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Büszkék lehettünk diákjainkra, mert viselkedésük utunk során mintaszerű volt. Idegenvezetőnk és a buszvezető is többször hangsúlyozta, hogy nagyon fegyelmezett, figyelmes és érdeklődő diákcsoport. Büszkék vagyunk rájuk azért is, mert már az előkészületek során érdeklődéssel figyeltek a program céljainak ismertetésére, lelkesen vállalkoztak előadásokra, a helyszíneken kulturált viselkedésükkel méltó képviselőik voltak az anyaországban élőknek. Úgy éreztük, hogy a kiránduláson szerzett tapasztalatokkal, ismeretekkel megerősítettük hazaszeretettünket, magyarságtudatunkat. A közösen eltöltött minőségi idő erősítette az osztályközösség összetartását.

Eger, 2024. augusztus 31.

Feketéné Kovács Ildikó of.
kapcsolattartó, projektvezető